

Bevezetés az arab nyelvbe és írásbeliségbe 2.

I. óra 2019. február 14.

Ibn Tufajl:

„A természetes ember”

kisregény

A mű szerzője:

- Abú Bakr Ibn Tufajl (latinosan Abubacer)
- 1110-1185 Granada – Marrakes (Marokkó)
- Az Almohádok korában élt (1130-1269)
- Orvos és filozófus
- Ibn Báddzsa tanítványa, Ibn Rusd tanára

A mű

- A természetes ember (magyar cím)
- Hajj ibn Jaqzán (arab cím), a főhős neve
- Beszélő név: „Élő, az Éber fia”
- Az élő = az ember, (örökké) Éber = Isten
- „Fia” = teremtménye (nem Jézus értelmében)
- Műfaja: filozófiai kisregény (európai kategória)
- Riszála („irodalmi levél, értekezés”) (arab elnevezés)
- Tartalma szerint: racionális miszticizmus (európai)

A mű szerkezete – 1.

- (A) Bevezető (a mű 1/8) filozófiai kérdések felvetése
- (B) Hajj születésének két elmélete:
 - (i) Anyától, tengerbe (Mózes), sziget – gazella táplálja
 - (ii) Magától fejlődik ki, véletlenszerűen
- Agyagdarab elkezd erjedni – kisfiú teste
- Megéhezett, segítséget kért, rátalált a gazella

A mű szerkezete – 2.

- (C) Hajj életének 7 szakasza (mindegyik 7 év)
- (i) Gazella neveli
- (ii) Meghal a gazella, keresi a halál okát, boncol
- (iii) Felfedezi a tüzet – állat, növény különbsége
- (iv) Vizsgálja a testeket, lét és pusztulás
- (v) Vizsgálja a világűrt
- (vi) 35 évesen új szakasz: racionális gondolkodás
- (vii) A boldogság és nyomorúság feletti győzelem
- Szemléli a Létező jelen valót (Maudzsúd)

(D) Hajj találkozása Absállal és Salámánnal

- (i) Közeli szigeten élnek, a kinyilatkoztatott vallásban hisznek, külsődleges értelmezést fogadják el
- (ii) Aszál elmegy Hajj szigetére, az megtanul beszélni
- Elmondja tapasztalatait – megismeri Aszáltól a szigetlakók vallását, elhatározza: tanítja őket
- (iii) Szalámán lett a király, Hajj tanítja az embereket a mögöttes értelemre, sikertelen. Visszatér a saját szigetére Aszállal együtt
- (iv) Tanulság: Az igazi vallás és a filozófia között nincs ellentmondás – különböznek a kifejezés módjában

(E) Befejezés

- (i) Elmondja a könyv célját: a titkos tudás bemutatása
- (ii) Elnézést kér a hibákért és tökéletlenségért
- (iii) Isten kegyét kéri

A mű céljai – 1.

- (i) A világ és az ember megismerése
- (ii) A filozófusok vitája az ember keletkezéséről
- (iii) Az élőlények/állatok szelleme: gőz
- (iv) Isteni szellem, emberi test
- (v) Az oksági törvény – észszel felfogni
- (vi) Égbolton ismeretlen anyagtalan létező – Isten
- (vii) Megismerés okai: érzékelés, gondolkodás, megérzés

A mű céljai – 2.

- (viii) Gondolkodással eljutni az Alkotó gondolkodásához
- (ix) Az isteni kinyilatkoztatás és a misztikus megérezés összehangolása
- 1. Ész és érvelés útján
- 2. Megérezés, ihlet
- a. Teológusok: kinyilatkoztatás alátámasztása észérvekkel
- b. Gondolkodók: ész, majd vallási tartalom
- c. Misztikusok: nem ragaszkodnak a kinyilatkoztatáshoz, látomásokra támaszkodnak
- d. Vallás és misztikus megérezés harmóniája: Ibn Tufajl